ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1982

Vyhlásené: 25.08.1982 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

100

VYHLÁŠKA
Ministerstva obchodu Slovenskej socialistickej republiky

z 27. júla 1982,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1981 Zb. o vnútornom obchode

Ministerstvo obchodu Slovenskej socialistickej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 56 zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1981 Zb. o vnútornom obchode (ďalej len „zákon“) na vykonanie § 12, § 18, § 20 ods. 2, § 28, § 29 ods. 4, § 30 ods. 3 a § 45 zákona a podľa § 508 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.:

PRVÁ ČASŤ
PREDMET ÚPRAVY A ROZSAH PLATNOSTI

§ 1

Vyhláška podrobnejšie upravuje

a) vymedzenie obsahu a rozsahu vykonávania a podmienky obchodnej činnosti,

b) zásady plánovania a výstavby predajní alebo prevádzkární,

c) obsah žiadosti o udelenie povolenia na vykonávanie obchodnej činnosti organizáciám,

d) obsah žiadosti o udelenie povolenia na predaj vlastných výrobkov vyrábaných alebo spracovaných po domácky občanmi a druhy výrobkov, na predaj ktorých nie je potrebné povolenie,

e) postup pri vybavovaní reklamácií občanov,

f) jednotné zásady vykonávania výskumu vnútorného trhu a spotrebiteľského dopytu,

g) výkon štátneho obchodného dozoru,

h) vedenie inšpekčných kníh,

i) vedenie kníh želaní a sťažností a spôsob vybavovania sťažností, oznámení a podnetov, ktoré občania zapísali do knihy želaní a sťažností.

§ 2

Vyhláška sa vzťahuje na orgány, ktoré riadia obchodnú činnosť, na orgány oprávnené na udeľovanie povolenia na vykonávanie obchodnej činnosti a na výkon štátneho obchodného dozoru, na organizácie oprávnené na vykonávanie obchodnej činnosti a na občanov pri predaji vlastných výrobkov vyrábaných alebo spracovaných po domácky.

DRUHÁ ČASŤ
VYKONÁVANIE OBCHODNEJ ČINNOSTI

1. oddiel
Spoločné ustanovenia

§ 3

Organizácie oprávnené na vykonávanie obchodnej činnosti (ďalej len „organizácie“) sú povinné riadiť činnosť predajne alebo prevádzkárne tak, aby zodpovedala zásadám jednotnej socialistickej obchodnej politiky a opatreniam na ich zabezpečenie, ktoré urobil príslušný orgán štátnej správy.[1])

§ 4

(1) V predajni alebo prevádzkárni sa predáva tovar alebo poskytujú služby v rozsahu určenom organizáciou, a to v súlade s oprávnením na vykonávanie obchodnej činnosti podľa § 13 zákona a v súlade s predmetom činnosti organizácie.

(2) Pre predaj tovaru socialistickým organizáciám platia osobitné predpisy.[2])

(3) V rámci veľkoobchodnej činnosti sa nesmie predávať tovar občanom.

§ 5

(1) Propagovať inú obchodnú činnosť, než ktorú predajňa alebo prevádzkáreň vykonáva, možno len v prípadoch určených organizáciou.

(2) V priestoroch predajne alebo prevádzkárne nie je bez predchádzajúceho súhlasu organizácie prípustné umiestňovať vývesky a oznámenia, ktoré nemajú bezprostredný vzťah k vykonávanej obchodnej činnosti.

§ 6

Predajňu alebo prevádzkáreň riadi jej vedúci. Vedúci alebo jeho zástupca, prípadne pracovník poverený jeho zastupovaním, musí byť po celý čas predaja prítomný v predajni alebo prevádzkárni.

§ 7

Prednostný predaj tovaru alebo prednostné poskytovanie služieb sú zakázané. Tovar sa nesmie zatajovať alebo jeho predaj viazať na predaj iného druhu tovaru alebo poskytnutie iných služieb.

§ 8

V predajni alebo prevádzkárni sa predáva tovar alebo poskytujú služby občanom za hotové. Inak ako za hotové sa predáva alebo poskytujú služby, len ak tak rozhodne organizácia podľa pokynu nadriadeného orgánu; tento spôsob predaja sa oznámi v predajni alebo prevádzkárni výveskou.

§ 9

(1) Občanovi sa musí umožniť

a) overiť si správnosť účtovaných cien,

b) prekontrolovať si správnosť merania.

(2) V predajni alebo prevádzkárni sa musia používať len meradlá, ktoré zodpovedajú požiadavkám ustanoveným osobitnými predpismi.[3])

§ 10

(1) Občan je oprávnený uplatniť práva zo zodpovednosti za vady tovaru alebo poskytnutých služieb (ďalej len „reklamovať“) v organizácii alebo predajni, prípadne v prevádzkárni, v ktorej tovar

kúpil, alebo kde mu boli poskytnuté služby, ak vady tovaru nereklamuje priamo v organizácii určenej na záručnú opravu alebo vady služieb v organizácii, ktorá poskytnutie služieb obstarala.

(2) Pri príležitostnom predaji tovaru alebo poskytovaní služieb je organizácia povinná uviesť adresu predajne alebo prevádzkárne, v ktorej môže občan po skončení príležitostného predaja alebo poskytovania služieb prípadnú vadu reklamovať.

(3) Ak občan reklamuje vadu služieb cestovnej kancelárie v priebehu ich poskytovania u povereného pracovníka cestovnej kancelárie, je tento pracovník povinný o reklamácii rozhodnúť ihneď; ak nie je na základe uznanej reklamácie urobená náprava ihneď, je povinný vedúci cestovnej kancelárie tak urobiť najneskoršie do 30 dní po skončení dohodnutých služieb.

§ 11

(1) Organizácia je povinná určiť spôsob odvádzania tržieb. Po odvedení tržby smie v predajni alebo prevádzkárni zostať len organizáciou určený pokladničný limit v drobných peniazoch a ďalej len tržby získané v čase medzi odvedením tržby a skončením času predaja. Peniaze sa musia uložiť v predajni alebo prevádzkárni podľa pokynov organizácie.

(2) Pracovníci predajne alebo prevádzkárne (ďalej len „pracovníci“) nesmú žiadať, aby si občan kúpil ďalší tovar alebo objednal ďalšie služby za peniaze, ktoré sa mu majú vydať, ani aby si drobné peniaze obstaral sám.

§ 12

V predajni alebo prevádzkárni sa vykupujú po celý čas predaja zálohované fľaše a obaly, v akých sa v predajni alebo prevádzkárni tovar predáva.

§ 13

(1) Predajňa alebo prevádzkáreň a každá jej miestne oddelená časť musí byť zvonku viditeľne označená názvom organizácie alebo osobitným obchodným názvom, prípadne uvedením hlavnej skupiny predávaného tovaru alebo poskytovaných služieb. V prevádzkárňach vykonávajúcich veľkoobchodnú činnosť sa musí uviesť najmä názov a adresa organizácie.

(2) Na dverách vchodu do predajne alebo prevádzkárne alebo na inom vhodnom a trvale viditeľnom mieste sa musí uviesť najmä:

a) názov a adresa organizácie,

b) meno a priezvisko vedúceho predajne alebo prevádzkárne,

c) čas predaja,

d) v prevádzkárňach poskytujúcich služby verejného stravovania aj kategórie a skupiny odbytových stredísk,

e) v prevádzkárňach poskytujúcich ubytovacie služby aj kategória a trieda.

(3) Ak predajňa alebo prevádzkáreň vykonáva ambulantný predaj, musí byť na používanom prenosnom alebo putovnom zariadení označenie, ku ktorej predajni alebo prevádzkárni patrí, a jej adresa. Podobne sa musia označiť výklady a vitríny (ďalej len „výklady“), ako aj predajné automaty umiestnené mimo predajne alebo prevádzkárne.

§ 14

Pri prechodnom uzavretí predajne alebo prevádzkárne je organizácia povinná oznámiť výveskou na vhodnom a trvale viditeľnom mieste začiatok, koniec a dôvod prechodného uzavretia, adresu

najbližšej otvorenej predajne alebo prevádzkárne s rovnakým alebo podobným sortimentom tovaru alebo poskytovaných služieb, údaj o tom, kde sa vybavujú reklamácie a súhlas miestneho národného výboru, ak je potrebný podľa § 22 ods. 3 zákona, prípadne uvedenie rozhodnutia iného príslušného orgánu štátnej správy o prechodnom uzavretí predajne alebo prevádzkárne; doklad o udelenom súhlase sa uloží v predajni alebo prevádzkárni.

§ 15

(1) V priestoroch a zariadeniach predajne alebo prevádzkárne prístupných občanom smie byť len tovar určený na predaj (§ 16).

(2) V priestoroch predajne a v priestoroch prevádzkárne vykonávajúcej veľkoobchodnú činnosť, kde je umiestnený tovar a obaly, je zakázané fajčiť.

(3) Organizácia je oprávnená vymedziť a viditeľne označiť priestory prevádzkární poskytujúcich služby verejného stravovania, ubytovacie služby a služby cestovných kancelárií, kde je zakázané fajčiť.

(4) Pracovníci berú pri obsluhe občanov zreteľ na osoby ťažko postihnuté na zdraví, ťarchavé ženy a diabetikov.

2. oddiel
Maloobchodná činnosť a obchodné služby

§ 16

Pracovníci sú povinní predať občanovi podľa jeho výberu tovar, ktorý je určený na predaj. Za tovar určený na predaj sa považuje tovar, ktorý je v predajni, v priestoroch s ňou súvisiacich alebo vo výkladoch, je prevzatý čo do množstva aj akosti a predajňa má naň riadne nadobúdacie doklady, z ktorých je zrejmá aj maloobchodná cena, ako aj tovar, ktorý je pre predajňu pripravený na predaj podľa vzoriek alebo predajného katalógu. Za tovar, ktorý nie je určený na predaj, považuje sa tovar, ktorý je v reklamačnom konaní, poškodený tovar a tovar vystavený vo výklade, ktorý je so súhlasom organizácie označený ako súťažný.

§ 17

(1) Tovar vystavený v predajni a vo výkladoch sa musí viditeľne označiť maloobchodnými cenami, a ak je vystavený rovnaký druh tovaru vo viacerých akostných triedach alebo voľbách, aj akostnou triedou a voľbou. V predajni musí byť doklad o cene predávaného tovaru, ktorý sa občanovi na želanie musí predložiť, aby sa mohol presvedčiť o správnosti účtovanej maloobchodnej ceny.

(2) Tovar predávaný za nižšiu cenu pre vady ako partiový tovar[4]) a použitý tovar sa smie predávať len v predajniach, ktoré určí organizácia, a to oddelene od ostatného tovaru a so samostatnou evidenciou.

§ 18

Tovar sa predáva výhradne v priestoroch určených na predaj a v určenom čase predaja. Po celý čas predaja musí predajňa a všetky jej oddelenia zostať otvorené a všetci občania, ktorí v čase predaja do predajne vošli, musia byť obslúžení.

§ 19

(1) Zariadenie predajne musí umožňovať, aby sa predávaný tovar pred kupujúcim mohol prekontrolovať a vyskúšať a tovar technického charakteru, ak to pripúšťa jeho povaha, aj predviesť v chode.

(2) V predajni so samoobsluhou je podmienkou predaja tovaru používanie nákupných košíkov, prípadne iných pomôcok určených organizáciou.

§ 20

Ak sa tovar nepredáva v spotrebiteľskom balení, sú pracovníci povinní zabaliť ho občanovi do vhodného a zdravotne nezávadného obalového materiálu alebo v predajni so samoobsluhou mu tento materiál vydať. Baliť tovar do osobitných obalov, ktoré sa občanovi účtujú, je prípustné len s jeho súhlasom.

§ 21

V predajni možno občanovi uschovať kúpený tovar za podmienok určených organizáciou; uschovaný tovar sa musí označiť menom, priezviskom a adresou občana.

§ 22

(1) Pracovníci predajne sú povinní vydať občanovi doklad o zaplatení tovaru,

a) ak je v predajni kontrolná pokladnica, ktorá vytlačí pokladničné bločky, alebo

b) ak organizácia nariadila vydávanie pokladničných potvrdeniek (paragónov, účteniek a podobne), alebo

c) ak občan o to požiada.

(2) Ak sa vydáva na tovar záručný list,[5]) musí sa vyplniť už pri predaji dátum predaja, opečiatkovať pečiatkou predajne a podpísať pracovníkom predajne; ak záručná doba začne plynúť od iného okamihu ako odo dňa predaja, vyznačí sa táto skutočnosť v záručnom liste.

§ 23

Predávať na pôžičku[6]) poskytnutú štátnou sporiteľňou alebo jej prostredníctvom možno len tovar, pri ktorom je taký predaj povolený, a to len v predajniach, ktoré podľa pokynu nadriadeného orgánu organizácia určí. Pri predaji na pôžičku sa občanovi podľa jeho výberu tovar rezervuje a vydá doklad o jeho maloobchodnej cene pre štátnu sporiteľňu.[6]) Rezervovaný tovar sa označí menom, priezviskom a adresou občana s upozornením, že ide o predaj na pôžičku. Tovar možno rezervovať najviac 5 pracovných dní.

§ 24

(1) Organizácia určí predajne, ktoré predávajú občanom tovar aj na objednávku. Objednávka sa musí viesť v predajni v osobitnej evidencii obsahujúcej poradie objednávok a ich vybavenie. Objednávky sa vybavujú v poradí ich prijatia. Podrobnosti určí organizácia, ktorá môže určiť, v ktorých prípadoch predajňa žiada zloženie zálohy na objednaný tovar.

(2) Organizácia môže určiť predajne, ktoré sú oprávnené na zásielkový predaj. Pritom určí podmienky tohto predaja, najmä vydávanie katalógov, evidenciu objednávok a spôsob platenia zásielok.

(3) Podľa rozhodnutia organizácie sa niektoré druhy tovaru môžu predávať podľa vzoriek alebo katalógov. Pri predaji sa občanovi ukáže vzorka tovaru alebo jeho vyobrazenie v katalógu. Pri uskutočnení predaja občan zaplatí maloobchodnú cenu vybraného tovaru a predajňa s ním dohodne čas a miesto odovzdania tovaru a úhradu za odvoz.

(4) Organizácia môže podľa rozhodnutia nadriadeného orgánu poskytovať obchodné služby, najmä požičiavanie vecí, opravy a zoraďovanie športových potrieb, opravy hodín a klenotov, strihovú službu, úpravy odevov, darčekovú službu, odvoz tovaru do bytu občanov, služby bytových architektov, montáž nábytku a predaj po predchádzajúcom pripravení tovaru podľa požiadaviek občanov („predaj do tašky“).

§ 25

(1) Organizácia určí po dohode s orgánmi hygienickej a veterinárnej služby predajne, ktoré môžu predávať s výnimkou mlieka, smotany, ovčieho hrudkového syra, miešaného hrudkového syra a ovčieho mlieka, rastlinné a živočíšne výrobky, lesné a voľne rastúce rastliny, plody a huby nakúpené od drobných pestovateľov, chovateľov alebo zberačov.[7])

(2) Predajom húb alebo iných lesných a voľne rastúcich rastlín a plodín môže organizácia poveriť len predajne, ktorých pracovníci preukázali základné vedomosti o týchto plodinách.[8])

(3) Tovar uvedený v odseku 1 sa v predajni uskladňuje oddelene od ostatného tovaru.

Nákup na predaj použitého tovaru a obstaranie predaja veci

§ 26

(1) V predajni možno nakupovať a predávať použitý tovar a starožitnosti v rámci poverenia daného organizáciou; pritom nie je povinnosť ponúknuté veci nakúpiť. Zakázané je nakupovať veci od pracovníkov predajne bez súhlasu organizácie.

(2) Tovar možno nakupovať aj na mieste určenom organizáciou. Ak sa odlišuje čas nákupu od času predaja, musí sa vyznačiť popri čase predaja.

(3) V predajni sa nesmú nakupovať a ďalej predávať potravinárske výrobky, surové chemikálie, jedy, liečivá, zdravotnícke potreby, veci škodlivé zdraviu, nečisté alebo zapraté textilné výrobky, strelivo a výbušniny, platné československé a cudzie peniaze a ďalej tovar vyrobený alebo spracovaný po domácky a práce ľudovej umeleckej tvorivosti.[9])

(4) Organizácia určí predajne, v ktorých sa nakupuje a predáva zlato a zlaté mince na podklade poverenia udeleného podľa osobitných predpisov.[10])

(5) Tovar sa môže od občana prevziať do predaja, len ak preukáže svoju totožnosť občianskym preukazom.

§ 27

(1) Na obstaranie predaja[11]) platia primerane ustanovenia § 26.

(2) Pracovníci predajne nesmú prevziať na obstaranie predaja veci uvedené v § 26 ods. 3.

(3) Veci prevzaté na obstaranie predaja, okrem motorových vozidiel v evidencii dopravných inšpektorátov Verejnej bezpečnosti, môžu sa dať do predaja po uplynutí dvoch pracovných dní po prevzatí.

(4) Pri prevzatí veci sa občanovi môže poskytnúť preddavok na úhradu nákladov vynaložených na dopravu veci do predajne, na opravu alebo úpravu veci na predaj, ale len v prípade, ak opravu, úpravu alebo dopravu veci vykonala socialistická organizácia.

§ 28

Starožitnosti, ktoré sa nakúpili alebo prevzali na obstaranie predaja, musia sa ponúknuť pred ich odovzdaním do predaja múzeám a galériám.

§ 29
Predaj výtvarných diel

(1) Diela výtvarných umení žijúcich autorov môžu od občanov nakupovať alebo prevziať na obstaranie predaja len predajne osobitne na to určené.[12])

(2) V predajni určenej organizáciou sa môžu predávať výtvarné diela, ktoré organizácia nakúpila alebo prevzala na obstaranie predaja od Slovenského fondu výtvarných umení. Výtvarné diela, ktorých cena presahuje 300 Kčs, možno predávať aj na splátky.

(3) Pri predaji na splátky sa musí uzavrieť písomná zmluva o predaji výtvarného diela, v ktorej sa s občanom musí dohodnúť výška pravidelných splátok a podmienka, že pri nezaplatení niektorej splátky môže organizácia žiadať do splatnosti najbližšej splátky zaplatenie ceny alebo jej zvyšku naraz.

§ 30
Predaj tuhých palív

(1) Tuhé palivá (ďalej len „palivá“) sa občanom predávajú spravidla na objednávku a dodávajú v dohodnutých termínoch.

(2) Organizácia je povinná dodať palivo na miesto určené občanom, ak je v oblasti zásobovanej organizáciou a je pre motorové vozidlo bezpečne prístupné.

(3) Ak si občan odváža palivo zo skladu vlastným alebo dohodnutým vozidlom, určí vedúci skladu miesto nakládky a zabezpečí naloženie paliva.

3. oddiel
Služby verejného stravovania

§ 31

(1) Návrh na zaradenie odbytového strediska reštauračného stravovania (ďalej len „odbytové stredisko“) do kategórie a skupiny podáva organizácia okresnému národnému výboru, v územnom obvode ktorého sa odbytové stredisko nachádza. Rozhodnutie okresného národného výboru o zaradení odbytového strediska do kategórie a skupiny vydané podľa § 34 písm. g) zákona musí byť v odbytovom stredisku k dispozícii spolu s príslušnou technickou normou.[13])

(2) Ak sa zmenia podmienky, na základe ktorých bolo odbytové stredisko zaradené do kategórie a skupiny, je organizácia povinná bezodkladne oznámiť túto skutočnosť príslušnému okresnému národnému výboru, ktorý rozhodne o novom zaradení odbytového strediska.

§ 32

(1) Organizácia určí po dohode s orgánmi hygienickej a veterinárnej služby prevádzkárne, ktoré môžu pripravovať jedlá, nápoje a polotovary aj z rastlinných a živočíšnych výrobkov, lesných a voľne rastúcich rastlín, plodov a húb, ktoré im predali drobní pestovatelia, chovatelia alebo zberači,[7]) s výnimkou mlieka, smotany, ovčieho hrudkového syra, miešaného hrudkového syra a ovčieho mlieka.

(2) Nákup a spracovanie húb alebo iných lesných a voľne rastúcich rastlín a plodín môžu vykonávať so súhlasom organizácie len prevádzkárne, ktorých poverení pracovníci preukázali základné vedomosti o týchto plodinách.[8])

§ 33

(1) V odbytových strediskách sú pracovníci povinní umožniť občanom výber jedál a nápojov podľa jedálneho a nápojového lístka. V hostincoch, bufetoch, výčapoch piva a jedálňach so samoobsluhou sa môže jedálny a nápojový lístok nahradiť viditeľne umiestneným cenníkom predávaných jedál a nápojov.

(2) Jedálny a nápojový lístok musí obsahovať všetky jedlá a všetky nápoje určené na predaj a ich ceny. Označenie jedál a nápojov a ceny musia zodpovedať cenovým predpisom; ak nie je hmotnosť porcie vopred známa a nie je preto uvedená na jedálnom lístku, musí sa občanovi oznámiť ešte pred začatím konzumácie.

(3) Vedúci prevádzkárne je povinný zabezpečiť zostavenie jedálneho a nápojového lístka podľa odsekov 1 a 2 a jeho úschovu v prevádzkárni na jeden rok.

§ 34

V prevádzkárňach sa nesmú konzumovať jedlá a nápoje prinesené občanmi. Výnimku z tohto zákazu môže v odôvodnených prípadoch povoliť organizácia. Ak to vyžadujú miestne podmienky, môže organizácia povoliť v odbytových strediskách zaradených do IV. skupiny konzumáciu prinesených jedál.

§ 35

S výnimkou jedál a nápojov určených na okamžitú konzumáciu v prevádzkárni, musí byť tovar, ak to vyžaduje jeho povaha, občanovi zabalený do vhodného a zdravotne nezávadného obalového materiálu.

§ 36

(1) V prevádzkárňach sa poskytujú služby verejného stravovania aj na objednávku. Na každú objednávku sa musí bezodkladne odpovedať. O prijatých objednávkach sa vedie evidencia.

(2) Organizácia môže určiť, v ktorých prípadoch sa požaduje zloženie preddavku na objednané služby.

(3) Pri rezervovaní miest v odbytovom stredisku na základe prijatej objednávky sa rezervované miesta musia viditeľne označiť.

§ 37

(1) V odbytových strediskách, v ktorých nie je zavedená forma vyúčtovania poskytnutých služieb podľa osobitného predpisu,[14]) musí sa doklad o vyúčtovaní a zaplatení služieb vystaviť, ak obsahuje vyúčtovanie viac ako dve položky pri obsluhe pri stole, a v ostatných prípadoch, ak o to požiada občan.

(2) Podkladom na fakturáciu jedál a nápojov konzumovaných v prevádzkárni na účet odberateľskej organizácie je konzumačný list podpísaný splnomocneným pracovníkom tejto organizácie.

§ 38

V priestoroch prevádzkární, ktoré organizácia určí, môžu sa uskutočňovať spoločenské hry a usporadúvať v súlade s ustanoveniami osobitných predpisov[15]) kultúrno-zábavné podujatia.

§ 39

Na poskytovanie služieb verejného stravovania v organizáciách a zariadeniach, v ktorých sa poskytuje závodné stravovanie, školské stravovanie, stravovanie dôchodcov organizované národnými výbormi, stravovanie v liečebných zariadeniach, stravovanie v rámci rekreácie Revolučného odborového hnutia a v ďalších podobných zariadeniach, sa primerane vzťahujú ustanovenia druhej, štvrtej, siedmej a ôsmej časti.

4.oddiel
Ubytovacie služby

§ 40

(1) Návrh na zaradenie prevádzkárne do kategórie a triedy podáva organizácia okresnému národnému výboru, v územnom obvode ktorého sa prevádzkáreň nachádza. Rozhodnutie okresného národného výboru o zaradení prevádzkárne do kategórie a triedy vydané podľa § 34 písm. g) zákona musí byť v prevádzkárni k dispozícii spolu s príslušnou technickou normou.[16])

(2) Ak sa zmenia podmienky, na základe ktorých bola prevádzkáreň zaradená do kategórie a triedy, je organizácia povinná bezodkladne oznámiť túto skutočnosť príslušnému okresnému národnému výboru, ktorý rozhodne o novom zaradení prevádzkárne.

§ 41

Organizácia je povinná vydať ubytovací poriadok,[17]) v ktorom bližšie upraví užívanie ubytovacích priestorov a zariadení občanmi a poskytovanie ubytovacích služieb prevádzkárňou. Ubytovací poriadok sa musí vyvesiť v prevádzkárni na viditeľnom mieste.

§ 42

(1) Ubytovacie a s nimi súvisiace služby sa občanovi musia vyúčtovať v lehotách určených ubytovacími poriadkami. O ich vyúčtovaní a zaplatení sa občanovi musí vystaviť doklad.

(2) Faktúra za ubytovacie a s nimi súvisiace služby poskytnuté odberateľskej organizácii musí obsahovať okrem náležitostí ustanovených osobitným predpisom[18]) názov a číslo

objednávky alebo mená a priezviská ubytovaných osôb, čas ubytovania, cenu za jednodenné ubytovanie a cenu spolu.

(3) Pre poskytovanie ubytovacích služieb na objednávku platia primerane ustanovenia § 36.

§ 43

Na poskytovanie ubytovacích služieb verejnosti vo vysokoškolských internátoch, učňovských domovoch, rekreačných zariadeniach Revolučného odborového hnutia, kúpeľných zariadeniach, zariadeniach telovýchovných a iných spoločenských organizácií, v ubytovniach organizácií a v ďalších podobných zariadeniach sa primerane vzťahujú ustanovenia druhej, štvrtej, siedmej a ôsmej časti.

5.oddiel
Služby cestovných kancelárií

§ 44

(1) Cestovné kancelárie poskytujú služby cestovného ruchu (§ 9 zákona) v rozsahu a druhoch určených organizáciou.

(2) Cestovné kancelárie poskytujú služby na základe svojej ponuky alebo podľa požiadavky občana, prípadne odberateľskej organizácie; organizácia môže určiť podmienky poskytovania týchto služieb, najmä náležitosti zmlúv o poskytnutí služieb, možnosti a dôsledky odstúpenia od zmluvy a podobne.

§ 45

(1) Služby poskytované cestovnými kanceláriami možno rezervovať. Pri rezervovaní sa uvedie v operatívnej evidencii cestovnej kancelárie najmä meno, priezvisko a adresa občana alebo odberateľskej organizácie a čas, na aký sa služba rezervuje.

(2) Organizácia môže určiť, v ktorých prípadoch sa žiada zloženie preddavku na objednané služby.

TRETIA ČASŤ
ZÁSADY PLÁNOVANIA A VÝSTAVBY PREDAJNÍ ALEBO PREVÁDZKÁRNÍ

§ 46

(1) Plánovanie a výstavba predajní alebo prevádzkární vychádza z dlhodobých koncepcií rozvoja odvetvia vnútorného obchodu a z koncepcií rozvoja materiálno-technickej základne vnútorného obchodu, ktoré vypracúvajú Ministerstvo obchodu Slovenskej socialistickej republiky, Slovenský zväz spotrebných družstiev, ostatné ústredné orgány a národné výbory a nimi riadené organizácie.

(2) Pri plánovaní a výstavbe predajní alebo prevádzkární orgány a organizácie uvedené v odseku 1 vo vzájomnej spolupráci zabezpečujú

a) koordináciu výstavby a modernizácie siete predajní alebo prevádzkární v mestách a vidieckom priestore v nadväznosti na dlhodobý vývoj osídlenia,

b) efektívne využívanie materiálových, finančných prostriedkov a pracovných síl,

c) uplatnenie progresívnych smerov vedecko-technického rozvoja vo vnútornom obchode a cestovnom ruchu sledujúce zdokonaľovanie podmienok predaja tovaru a poskytovania služieb občanom a efektívne vykonávanie obchodných činností.

§ 47

Jednotné podmienky pre koordinovaný a plánovitý rozvoj materiálno-technickej základne vnútorného obchodu a pre rozmiestňovanie predajní alebo prevádzkární vo všetkých obchodných systémoch utvárajú Ministerstvo obchodu Slovenskej socialistickej republiky, Slovenský zväz spotrebných družstiev, ostatné ústredné orgány a národné výbory vo vzájomnej spolupráci v nimi riadených organizáciách, najmä na podklade

a) sortimentovo-prevádzkovej typizácie,

b) typizačných smerníc a technicko-hospodárskych ukazovateľov,

c) jednotných metodických postupov výstavby a modernizácie,

d) združovania prostriedkov určených na výstavbu a modernizáciu predajní alebo prevádzkární.

§ 48

Ministerstvo obchodu Slovenskej socialistickej republiky organizuje utváranie jednotných podmienok pre koordinovaný a plánovitý rozvoj materiálno-technickej základne vnútorného obchodu a pre rozmiestňovanie predajní alebo prevádzkární najmä na základe

a) koordinácie dlhodobých a strednodobých koncepcií a plánov rozvoja materiálno-technickej základne vnútorného obchodu so Slovenským zväzom spotrebných družstiev, ostatnými ústrednými orgánmi a krajskými národnými výbormi,

b) prípravy návrhov sústav štandardov, normatívov a technicko-hospodárskych ukazovateľov platných pre komplexnú bytovú výstavbu a sústav technicko-hospodárskych ukazovateľov,

c) vydávania technických noriem pre predajne alebo prevádzkárne.

ŠTVRTÁ ČASŤ

POVOĽOVANIE OBCHODNEJ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÁM A POVOĽOVANIE PREDAJA TOVARU OBČANMI

1. oddiel
Povoľovanie obchodnej činnosti organizáciám

§ 49

O udelenie povolenia na vykonávanie obchodnej činnosti môže požiadať

a) socialistická organizácia, ktorá chce vykonávať obchodnú činnosť, alebo jej nadriadený ústredný orgán,

b) iná než socialistická organizácia.

§ 50

(1) Žiadosť o povolenie na vykonávanie obchodnej činnosti sa podáva písomne a musí obsahovať najmä

a) názov, sídlo a predmet hospodárskej činnosti organizácie,[19]) ktorá chce obchodnú činnosť vykonávať,

b) názov a sídlo jej nadriadeného a ústredného orgánu,

c) odôvodnenie žiadosti a druh obchodnej činnosti, o povolenie ktorej sa žiada,

d) sortiment tovaru, rozsah služieb a čas, na ktorý sa o povolenie žiada,

e) vymedzenie územného obvodu, v ktorom sa má obchodná činnosť vykonávať,

f) ďalšie doklady podľa osobitných predpisov.[20])

(2) V každej predajni alebo prevádzkárni musí byť rovnopis povolenia na vykonávanie obchodnej činnosti, ak je podľa zákona potrebný.

2. oddiel
Povolenie na predaj tovaru občanmi

§ 51

(1) Žiadosť občana o udelenie povolenia predaja vlastných výrobkov vyrábaných alebo spracovaných po domácky (§ 24 zákona) musí obsahovať

a) meno, priezvisko, číslo občianskeho preukazu a adresu žiadateľa,

b) druhy tovaru, ktoré chce predávať,

c) spôsob, ktorým si bude získavať materiál na vlastnú domácu výrobu a v akom množstve tieto výrobky bude predávať,

d) čas, na ktorý o povolenie žiada, a miesto, kde chce výrobky predávať.

(2) Miestny národný výbor si podľa povahy veci k žiadosti vyžiada ďalšie potrebné údaje a doklady, prípadne vzorky výrobkov a ceny, za ktoré občan chce predávať.

(3) Miestny národný výbor vydá povolenie za podmienok a v rozsahu ustanovených osobitnými predpismi.[20])

§ 52

Občan, ktorému bolo udelené povolenie na predaj tovaru, je povinný najmä

a) predávať tovar osobne, prípadne s pomocou člena svojej rodiny, rodičov, druha alebo družky,

b) predávať tovar v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä hygienickými a veterinárnymi, a tovar zreteľne označiť cenami,

c) kupujúcemu vydať na požiadanie potvrdenku o zaplatení sumy za predaný tovar.

§ 53

Bez povolenia miestneho národného výboru občan môže predávať vlastné po domácky vyrábané alebo spracované

a) drobné kuchynské potreby z dreva,

b) košikárske výrobky a ostatné domácke výrobky z prútia,

c) drobné výrobky z peria.

PIATA ČASŤ
JEDNOTNÉ ZÁSADY VYKONÁVANIA VÝSKUMU VNÚTORNÉHO TRHU A SPOTREBITEĽSKÉHO DOPYTU

§ 54

(1) Výskum vnútorného trhu a spotrebiteľského dopytu (ďalej len „výskum trhu“) vykonávajú organizácie, ktoré vykonávajú obchodnú činnosť, a orgány, ktoré ich riadia.

(2) Organizácie a orgány uvedené v odseku 1 sú povinné pri vypracovaní zásad jednotnej socialistickej obchodnej politiky, obchodno-politických koncepcií, pri tvorbe strednodobých a vykonávacích plánov, pri vypracovaní koncepcií rozvoja sortimentu spotrebného tovaru a služieb, pri príprave a priebehu dodávateľsko-odberateľských rokovaní a pri plánovitom riadení obchodnej činnosti vychádzať z výsledkov výskumu trhu.

§ 55

Organizácie pri výskume trhu najmä

a) sledujú, zhromažďujú a vyhodnocujú údaje o vývoji spotrebiteľského dopytu po tovare a službách, o zmenách dopytu a stupňa jeho uspokojenia a takto získané poznatky využívajú vo svojej činnosti, najmä v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch,

b) sledujú a vyhodnocujú názory občanov na akosť tovaru a služieb, cenové relácie, úplnosť a šírku ponuky a podľa získaných poznatkov vykonávajú obchodno-politické opatrenia,

c) vypracúvajú podklady na odvetvové konjunktúrne informácie, výhľady vývoja situácie na trhu, využívajú ich vo vlastnej činnosti a odovzdávajú ich svojim nadriadeným orgánom,

d) zabezpečujú tematické výskumy trhu, výskumy postojov občanov k jednotlivým skupinám tovaru a druhom služieb a ich uplatnenie na vnútornom trhu a výskumy efektívnosti obchodno-politických opatrení,

e) zabezpečujú vzájomnú výmenu a odovzdávanie podkladov a informácií vyplývajúcich z výskumu trhu s dodávateľskými organizáciami.

§ 56

Orgány, ktoré riadia organizácie,

a) organizujú a riadia výskum trhu, určujú metódy jeho vykonávania a využívania jeho výsledkov,

b) utvárajú podmienky na rozvoj spolupráce pri výskume trhu medzi organizáciami a ich dodávateľskými organizáciami a ich nadriadenými orgánmi.

ŠIESTA ČASŤ
ŠTÁTNY OBCHODNÝ DOZOR

§ 57

Orgány štátneho obchodného dozoru plnia povinnosti ustanovené zákonom plánovito a systematicky tak, aby sa štátny obchodný dozor vykonával sústavne a podľa naliehavosti úloh vyplývajúcich zo zásad jednotnej socialistickej obchodnej politiky.

§ 58

Pri výkone štátneho obchodného dozoru dozerajú príslušné orgány aj na to, či organizácia, ktorá vykonáva obchodnú činnosť, alebo orgán, ktorý ju riadi, alebo občan predávajúci tovar vykonali opatrenia na nápravu, na ktoré ich orgán štátneho obchodného dozoru vyzval, alebo ktoré im určil.

§ 59

Preukaz orgánu štátneho obchodného dozoru musí obsahovať názov poverujúceho orgánu, číslo preukazu, meno a priezvisko oprávneného pracovníka a rozsah jeho oprávnenia.

SIEDMA ČASŤ
INŠPEKČNÁ KNIHA

§ 60

(1) Vedúci predajne alebo prevádzkárne je povinný predložiť na vykonanie záznamu inšpekčnú knihu všetkým orgánom oprávneným vykonávať v predajni alebo prevádzkárni kontrolu alebo štátny obchodný dozor (ďalej len „kontrolný orgán“).

(2) Inšpekčná kniha musí byť zviazaná, opečiatkovaná pečiatkou organizácie a podpísaná vedúcim organizácie a musí mať priebežne očíslované listy.

§ 61

(1) V zázname o vykonanej kontrole sa musí uviesť meno a priezvisko pracovníka kontrolného orgánu, číslo jeho kontrolného preukazu, názov orgánu, ktorý preukaz vydal, a dátum kontroly. V zázname sa uvedie výsledok kontroly a pri zistení nedostatkov uložené alebo navrhnuté opatrenia a lehota na ich odstránenie.

(2) Záznam musí podpísať pracovník kontrolného orgánu, vedúci predajne alebo prevádzkárne a pracovníci, v činnosti ktorých sa zistili nedostatky; títo pracovníci sú povinní k zisteným nedostatkom sa vyjadriť a podať k nim do záznamu vysvetlenie.

(3) Záznam sa vyhotoví v troch rovnopisoch, z ktorých jeden pošle vedúci predajne alebo prevádzkárne do dvoch pracovných dní od vyhotovenia záznamu organizácii, druhý si vezme kontrolný orgán a tretí zostane v inšpekčnej knihe.

§ 62

Vedúci predajne alebo prevádzkárne je povinný na rovnopise záznamu v inšpekčnej knihe uviesť, kedy vykonal uložené opatrenia. Organizácia preverí, či sa opatrenia uložené na odstránenie nedostatkov vykonali v určenej lehote.

§ 63

Pri zmene vedúceho predajne alebo prevádzkárne sa inšpekčná kniha odovzdá zápisnične novému vedúcemu. Inšpekčná kniha, do ktorej už nemožno robiť ďalšie záznamy, musí sa uložiť v organizácii na dva roky.

ÔSMA ČASŤ
KNIHA ŽELANÍ A SŤAŽNOSTÍ

§ 64

(1) Kniha želaní a sťažností musí byť umiestnená v predajni alebo prevádzkárni na mieste pre občanov viditeľnom a prístupnom. Vedúci predajne alebo prevádzkárne je povinný zabezpečiť, aby kniha želaní a sťažností bola udržiavaná v bezchybnom stave a občania mohli do nej kedykoľvek v priebehu času predaja urobiť záznam. Občan je oprávnený urobiť do knihy želaní a sťažností záznam bez toho, aby preukazoval svoju totožnosť.

(2) Organizácia môže určiť podľa rozsahu a podmienok predaja alebo prevádzky, že sa knihy želaní a sťažností vedú v jednotlivých oddeleniach alebo odbytových strediskách.

§ 65

(1) V knihe želaní a sťažností sa musí uviesť poučenie o spôsobe vykonávania záznamov do knihy želaní a sťažností a o ich vybavovaní.

(2) Organizácia vedie evidenciu o knihách želaní a sťažností vydaných jednotlivým predajniam alebo prevádzkárňam.

(3) Pre vedenie kníh želaní a sťažností platia podobne ustanovenia § 60 ods. 2 a § 63.

§ 66

(1) Vedúci predajne alebo prevádzkárne je povinný denne kontrolovať knihu želaní a sťažností. Záznam, ktorý môže sám vybaviť, musí vybaviť do dvoch pracovných dní odo dňa jeho zapísania a

v knihe želaní a sťažností uviesť, aké opatrenia urobil. Občanovi, ktorý uviedol v zázname svoje meno, priezvisko a adresu, je povinný v uvedenej lehote písomne odpovedať. V tej istej lehote pošle vedúci predajne alebo prevádzkárne organizácii rovnopis záznamu občana s poznámkou o spôsobe vybavenia alebo s priložením kópie odpovede občanovi. Jeden rovnopis musí zostať v knihe želaní a sťažností.

(2) Záznam, ktorý vedúci predajne alebo prevádzkárne nemôže sám vybaviť, alebo ktorý sa týka jeho osoby, pošle do dvoch pracovných dní od jeho zapísania organizácii. Organizácia je povinná záznam prešetriť a o vykonaných opatreniach informovať do 10 dní od jeho zapísania písomne vedúceho predajne alebo prevádzkárne a súčasne občana, ktorý uviedol svoje meno, priezvisko a adresu. Záznamy, ktorých vybavenie si vyžiada rozsiahlejšie prešetrovanie, organizácia vybaví najneskoršie do 30 dní od ich zapísania. Občana, ktorý uviedol svoje meno, priezvisko a adresu, musí organizácia do 10 dní od zapísania záznamu informovať o vykonávanom prešetrovaní.

(3) Vedúci predajne alebo prevádzkárne poznačí na rovnopis záznamu, aký výsledok malo prešetrovanie organizácie a aké opatrenia sa vykonali.

DEVIATA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

§ 67

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembrom 1982.

Minister: Ing. Goga v. r.

1) § 31 zákona.

2) Vyhláška ministra vnútorného obchodu č. 10/1966 Zb. o nákupe tovaru vo vnútornom obchode socialistickými organizáciami.
Úprava Ministerstva obchodu Slovenskej socialistickej republiky č. 9/1982 Vestníka Ministerstva obchodu Slovenskej socialistickej republiky o zákaze predaja niektorých druhov tovaru vo vnútornom obchode socialistickým organizáciám.

3) Zákon č. 35/1962 Zb. o mierovej službe v znení zákona č. 57/1975 Zb.
Vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 61/1963 Zb. o zabezpečovaní správnosti meradiel a merania v znení vyhlášok č. 102/1967 Zb. a č. 59/1979 Zb.

4) Tovar nepoužitý, nezodpovedajúci určeným voľbám (triedam akosti).

5) § 248 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

6) § 33 ods. 2 vyhlášky predsedu Štátnej banky československej č. 10/1978 Zb. o platobnom styku a zúčtovaní na účtoch organizácií.

7) Zákon č. 66/1961 Zb. o veterinárnej starostlivosti.
Vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 154/1961 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o veterinárnej starostlivosti, v znení vyhlášky č. 69/1974 Zb.
Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 45/1966 Zb. o vytváraní a ochrane zdravých životných podmienok.
Smernice Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy zo 7.12.1978 č. FMO 15-849 o veterinárnej starostlivosti pri zabezpečovaní zdravotnej nezávadnosti a biologickej hodnoty potravín a surovín živočíšneho pôvodu (reg. v čiastke 1/1979 Zb.).

8) § 26 ods. 2 vyhlášky č. 45/1966 Zb.

9) Zákon SNR č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách.

10) Zákon č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií a Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 143/1970 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o devízovom hospodárstve, v znení vyhlášky č. 74/1978 Zb.

11) § 289 a nasl. Občianskeho zákonníka.

12) Vyhláška Ministerstva školstva a kultúry č. 149/1961 Zb. o nákupe, zadávaní a predaji diel výtvarných umení a o niektorých iných opatreniach v odbore výtvarných umení.

13) ON 73 5413.

14) Opatrenie Ministerstva obchodu Slovenskej socialistickej republiky na zabezpečenie ochrany občanov a ochrany majetku v socialistickom vlastníctve vo verejnom stravovaní č. 20/1980 Vestníka Ministerstva obchodu Slovenskej socialistickej republiky.

15) Zákon č. 82/1957 Zb. o estrádach, artistických produkciách a ľudovej zábave v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb.
Vyhláška č. 89/1958 Ú.v., ktorou sa ustanovuje povinné sprostredkovanie pre niektoré odbory umeleckej činnosti, v znení vyhlášky č. 74/1964 Zb.
Vyhláška č. 99/1958 Ú.v. o povoľovaní verejných koncertných a iných hudobných produkcií, verejných produkcií estrádnych a artistických, podnikov ľudovej zábavy, niektorých divadelných predstavení, výstav, prednášok a filmových predstavení a o výhradnom oprávnení ochranných organizácií autorských v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 36/1978 Zb.
Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 14/1977 Zb. o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií.

16) ON 73 5412.

17) § 306 Občianskeho zákonníka.

18) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 154/1975 Zb. o fakturovaní a platení dodávok neinvestičnej povahy.

19) § 18a Hospodárskeho zákonníka.

20) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.

Vyhláška č. 45/1966 Zb.
Zákon č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení neskorších predpisov.
Vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a Ministerstva spravodlivosti č. 62/1964 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o rozvoji rastlinnej výroby, v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.